

บทความจากวิทยานิพนธ์เพื่อการเผยแพร่

ชื่อเรื่อง

(ภาษาไทย) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการและนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(ภาษาอังกฤษ) THE COMPARISON OF OPINIONS OF PERSONNEL IN SCHOOLS, PERSONNEL IN WORKPLACES AND STUDENTS TO THE TRAINING OF BUSINESS COMPUTER STUDENTS IN LOWER CERTIFICATE CURRICULUM 2002 OF PRIVATE VOCATIONAL SCHOOLS IN PHRANAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

ชื่อผู้วิจัย (ภาษาไทย) วรวัฒน์ เฟื่องบุญ

ชื่อผู้วิจัย (ภาษาอังกฤษ) WORAWAT PHENGBOON

ABSTRACT

The objective of this research was to compare the opinions of personnel in schools, personnel in workplaces and students to the training of Business Computer students in the Lower Certificate Curriculum 2002 of private vocational schools in Phranakhon Si Ayutthaya province.

The sample group consisted of 57 personnel in schools, 78 personnel in workplaces and 237 students. The research instrument was the questionnaire. The statistics used to analyze the data were numbers, percentage, mean, standard deviation, F – test, and LSD.

The results indicated that overall, the personnel in the workplaces agreed with the training of the students more than the students did and the students agreed with the training of

Business Computer students of the Lower Certificate Curriculum 2002 of the private vocational schools in Phranakhon Si Ayutthaya province more than the personnel in schools did.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการและนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรในสถานศึกษา จำนวน 57 คน บุคลากรในสถานประกอบการ จำนวน 78 คน และนักเรียนจำนวน 237 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

F-test และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการ Least-Significant Difference (LSD)

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแล้วบุคลากรในสถานประกอบการ เห็นด้วยกับการฝึกงานของนักเรียนมากกว่านักเรียน และนักเรียนก็เห็นด้วยมากกว่าบุคลากรในสถานศึกษา เกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักงานบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนซึ่งมุ่งผลิตกำลังคนในระดับช่าง กึ่งฝีมือและช่างเทคนิค เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และแนวนโยบายของรัฐบาลที่เน้นในด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ มีคุณธรรม และจริยธรรมที่พึงประสงค์กับความต้องการของตลาดแรงงานทั้งในสถานประกอบการและการประกอบอาชีพอิสระ และเพื่อให้ก้าวทันต่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ที่มุ่งปรับปรุงพัฒนาการอาชีวศึกษาด้านนโยบายการศึกษา ข้อที่ 2 ปฏิรูประบบการเรียนการสอน โดยให้การจัดการเรียนการสอนต้องมีการปรับเปลี่ยนให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสมัยใหม่และให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ เช่น การจัดการฝึกงาน การจัดตลาดนัดแรงงาน การฝึกอบรม

การสัมมนา การศึกษาคุณภาพ การจัดนิทรรศการ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์จริงในการฝึกปฏิบัติงานกับเครื่องจักรและอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ทันสมัย

การจัดการฝึกงานเป็นแนวทางหนึ่งของความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ โดยมีจุดมุ่งหมายหลักที่ให้นักเรียนได้รับประสบการณ์และเกิดทักษะในวิชาชีพ ซึ่งได้เรียนรู้ทฤษฎีและฝึกปฏิบัติเบื้องต้น ในสถานศึกษาแล้วแล้วให้เกิดทักษะการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ซึ่งแนวคิดทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการจัดการฝึกปฏิบัติงาน

การจัดการฝึกงานมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาความรู้ทักษะและประสบการณ์ของนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้การฝึกงานเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โดยกำหนด จำนวน 4 หน่วยกิต ที่นักเรียนทุกสาขาวิชาชีพที่จะต้อง การศึกษาต้องการผ่านฝึกงานในสถานประกอบการจำนวน 320 ชั่วโมง

ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ โดยศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการ ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สระบุรี และนักเรียนที่ผ่านการฝึกงานสถานประกอบการ ปีการศึกษา 2549 ของสถานศึกษาโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โรงเรียนเทคนิคพนัชการอยุธยา โรงเรียนไทยโยธยาบริหารธุรกิจ โรงเรียนบริหารธุรกิจอยุธยา โรงเรียนผดุงอาชีพะเสนา ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546) เพื่อนำผลการศึกษามาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2545 โรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย บุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการและนักเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรสถานศึกษาจำนวน 57 คน บุคลากรในสถานประกอบการจำนวน 78 คน และนักเรียน 237 คน ซึ่งแต่ละกลุ่มได้มาด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 1-30 ตุลาคม พ.ศ. 2549 โดยขอความ

ร่วมมือจากสถานศึกษาและสถานประกอบการ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแบบสอบถามด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 372 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนก็เห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา
2. ด้านวิธีการดำเนินงานฝึกงาน บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และบุคลากรสถานศึกษา ส่วนนักเรียนกับบุคลากรสถานศึกษาเห็นด้วยไม่แตกต่างกัน
3. ด้านหลักสูตร พบว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แตกต่างกัน
4. ด้านวัตถุประสงค์การฝึกงาน พบว่า บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา
5. ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียนและนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา
6. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา
7. ด้านการวัดและประเมินผล บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน
8. ด้านนิเทศและติดตามผล บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน
9. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงาน บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และบุคลากรสถานศึกษา ส่วนนักเรียนกับบุคลากรสถานศึกษาเห็นด้วยไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านการประชาสัมพันธ์และการประสานงาน บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนก็เห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา ผลอาจมาจากการประชาสัมพันธ์ และการประสานงานเป็นหน้าที่ของสถานศึกษา จะต้องจัดดำเนินการซึ่งสามารถจัดทำได้ เนื่องจากเป็นเรื่องบุคลากรสถานศึกษากับนักเรียน ซึ่งกระทำในสถานศึกษา ในรูปแบบของการประกาศแจ้งข่าวสาร การจัดประชุมอบรมสัมมนา การปฐมนิเทศนักเรียน ซึ่งทุกฝ่ายเมื่อมีความเข้าใจถูกต้อง การฝึกงานจึงสามารถดำเนินการได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการดำเนินงานการจัดฝึกงาน 1 ภาคเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง

2546) ซึ่งสอดคล้องกับ ทวิส สุนทร (2534 : 79-80) ที่ได้ศึกษาสภาพการฝึกงานในสถานประกอบการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พบว่า สถานศึกษาส่วนใหญ่สร้างความสัมพันธ์กับสถานประกอบการในการรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน โดยทำหนังสือราชการแสดงความขอบคุณและเชิญร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษา และเชิญเข้าร่วม กิจกรรมกับสถานศึกษาบางโอกาส ดังนั้นการที่จะเกิดความร่วมมือกับสถานประกอบการได้นั้น สถานศึกษาต้องจัดบุคลากรเดินทางเข้าไปพบปะพูดคุยประชาสัมพันธ์ และประสานงานด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดความเข้าใจกันทั้ง 2 ฝ่าย ทำให้การฝึกงานเป็นไปโดยความร่วมมือซึ่งกันและกัน

2. ด้านวิธีการดำเนินการฝึกงาน

บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และบุคลากรสถานศึกษา ส่วนนักเรียนกับบุคลากรสถานศึกษาเห็นด้วยไม่แตกต่างกัน บุคลากรสถานศึกษา บุคลากรสถานประกอบการและนักเรียนสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีความคิดเห็นสอดคล้องกันวิธีการฝึกงานของนักเรียนการฝึกงาน อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการฝึกงานซึ่งมีความสำคัญของการฝึกงาน ซึ่งเป็นความร่วมมือในการจัดการเรียนการสอนร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ ที่หลักสูตรได้กำหนดให้นักศึกษาต้องผ่านการฝึกงานในสถานประกอบการ 1 ภาคเรียน ดังนั้นการจัดการฝึกงานให้กับนักเรียน จึงถือเป็นเรื่องสำคัญ ในการที่จะทำให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ทักษะการปฏิบัติงาน การประพฤติปฏิบัติตนในสังคมแห่งการทำงาน ทำให้นักเรียนมีความรู้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม สร้างความพึงพอใจให้กับตลาดแรงงาน โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม ดังนั้นสำนักคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จึงได้จัดทำคู่มือการดำเนินการจัดฝึกงาน 1 ภาคเรียน หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546) ให้เป็นแนวทางแก่สถานศึกษาในการดำเนินการจัดฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับ เมรี่ และโจอี้ (Mary and Joyee, 1977 : 37) กล่าวว่า การฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ มีความพร้อมในการทำงาน เป็นการเชื่อมโยงระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ ในด้านการให้ความร่วมมือในการดำเนินการจัดการศึกษาว่าด้วยเรื่อง การฝึกงานร่วมกัน ดังนั้น การฝึกหัดงานจริงจึงเป็นส่วนสำคัญที่สุด ส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านหลักสูตร

พบว่าทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นในระดับที่ไม่แตกต่างกัน บุคลากรสถานศึกษา บุคลากรสถานประกอบการและนักเรียน สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจมีความคิดเห็นสอดคล้องกัน อาจเนื่องมาจากหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546) เป็นหลักสูตรที่ใหม่ เริ่มประกาศใช้ในภาคเรียนที่ 1 ปี 2546 ให้บุคลากรสถานศึกษา บุคลากร สถานประกอบการและนักเรียน ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตร สถานศึกษาควรมีการประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารเรื่องการจัดหลักสูตรฝึกงานตามโครงสร้างหลักสูตรใหม่ ให้กับบุคลากรในสถานประกอบการและนักเรียนในสถานศึกษาทราบ สอดคล้องกับ ปวีณ์ ตามเพชร (2534 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาสภาพความเป็นจริง

และความต้องการของบุคลากรในสถานศึกษา และบุคลากรสถานประกอบการเกี่ยวกับการฝึกงาน ของกรมอาชีวศึกษา พบว่า สถานศึกษาควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่เป็นองค์กรการเป็นทีมที่ ช่วยชี้แจงแนะนำหลักสูตรเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน ทั้งเชิงนโยบายและ การปฏิบัติพร้อมนี้

4. ด้านวัสดุอุปกรณ์การฝึกงานและอาคารสถานที่ พบว่า บุคลากรสถานประกอบการ เห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา บุคลากรสถาน ประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา อาจเนื่อง มาจากการฝึกงานในส่วนของการปฏิบัติงานในระหว่างการฝึก เป็นเรื่องของสถานประกอบการซึ่ง รับผิดชอบโดยผู้ดูแลการฝึกงานและตัวของนักเรียนที่ต้องทำงานร่วมกัน ใช้วัสดุ อุปกรณ์ อาคาร สถานที่ร่วมกัน ทำให้การแก้ปัญหา เรื่องวัสดุอุปกรณ์เป็นการดำเนินการร่วมกัน ของผู้ดูแลการ ฝึกงานในสถานประกอบการกับนักเรียนฝึกงาน พอเพียงกับปริมาณงานที่มอบหมาย ซึ่ง สอดคล้องกับ วิจิตร ขวัญเอียด (2546 : 46) ได้ศึกษาเกี่ยวกับสถานประกอบการในจังหวัด ขอนแก่นกับความต้องการรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพเข้าฝึกงาน พบว่า นักศึกษาสามารถใช้ วัสดุอุปกรณ์ตามคำสั่งของผู้ควบคุมงานได้อย่างประหยัด

5. ด้านบุคลากร พบว่า บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และ นักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการ มีความคิดเห็น สอดคล้องกัน เนื่องจากการฝึกงานในสถานประกอบการมีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการฝึกงาน คือ ผู้ดูแลการฝึกงาน ทำให้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาในเรื่องการจัดฝึกงานอันเนื่องมาจากแต่ละฝ่ายรู้จัก หน้าที่ และพบขบขันของตนเองตามที่กำหนดไว้ในคู่มือการดำเนินการฝึกงานประจำปีการศึกษา 2546 ซึ่งสอดคล้องกับแมสัน และคณะ (Mason and others. 1981 : 36-38) ได้ กล่าวถึงการฝึกงานร่วมกันระหว่างสถานศึกษา และสถานประกอบการซึ่งควรมีลักษณะหน้าที่และ คุณสมบัติของบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการประสานงาน เพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างมี คุณภาพ ได้รับความรู้ทั้งในด้านวิชาการและ ในด้านวิชาชีพ

6. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วย มากกว่า นักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษา อาจเนื่องจากการฝึกงานเป็น เรื่อง ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการที่จะพยายามจัดดำเนินการฝึกงาน ให้นักเรียนให้มีทักษะ ปฏิบัติการ คุณธรรม จริยธรรม ซึ่งนักเรียนเป็นผู้ปฏิบัติงานการฝึกงาน ตามที่สถานศึกษาและสถานประกอบการกำหนด ทำให้นักเรียนฝึกงานเป็นขั้นตอน ตั้งแต่การจัดหา สถานประกอบการ ประชาสัมพันธ์ การนิเทศและติดตามผล การวัดและการประเมินผลเป็นไป

ตามที่กำหนดไว้ในคู่มือ การดำเนินการจัดฝึกงาน 1 ภาคการเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546) (กรมอาชีวศึกษา. 2546 : 4-8)

7. ด้านการวัดและประเมินผล บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่า อาจเนื่องมาจากการวัดและประเมินผลเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ร่วมกับสถานประกอบการ โดยสถานศึกษากำหนดแบบฟอร์มเป็นใบประเมินผลฝึกงาน มาใช้กับสถานประกอบการ เมื่อทำการประเมินผลการฝึกงานของนักเรียน หลังจบสิ้นสุดการฝึกงานแล้ว โดยกำหนดแนวทางเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลสถานประกอบการ 40 คะแนน อาจารย์นิเทศ 40 คะแนน รายงานฉบับสมบูรณ์ 10 คะแนน การสัมมนาที่สถานศึกษา 10 คะแนน ซึ่งเป็นไปตามหลักการวัดและประเมินผลการฝึกงาน ตามคู่มือการดำเนินการจัดฝึกงาน 1 ภาคเรียน ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2546 (กรมอาชีวศึกษา. 2546 : 15-24)

8. ด้านนิเทศและติดตามผล บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียน และนักเรียนเห็นด้วยมากกว่าบุคลากรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน บุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการและนักเรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ มีความคิดเห็นสอดคล้องเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียน สาขาวิชาช่างคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2545 (ฉบับปรับปรุง 2546) ในด้านการนิเทศและติดตามผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาได้มีการกำหนด จัดทำแผนการฝึกงาน ให้คำแนะนำ ปรีกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานประกอบการ ติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนในสถานประกอบการ ดูแลติดตามการฝึกงานให้เป็นไปตามเนื้อหาวิชา และรายงานผลการนิเทศตามลำดับ

9. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงาน บุคลากรสถานประกอบการเห็นด้วยมากกว่านักเรียนและบุคลากรสถานศึกษา ส่วนนักเรียนกับบุคลากรสถานศึกษาเห็นด้วยไม่แตกต่างกัน เป็นเพราะว่าการฝึกงานส่งผลต่อนักเรียนที่ฝึกอาชีพจะได้รับความรู้และทักษะจากการปฏิบัติงานจริง ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานอย่างมีขั้นตอนและวัฒนธรรมขององค์กร ได้พัฒนาตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม (2529 : 78) ที่พบว่า รูปแบบและวิธีการฝึกงาน โดยเฉพาะ ในส่วนของผู้รับผิดชอบดำเนินการจัดฝึกงานของสถานประกอบการนับว่าเป็นประโยชน์มาก ในการที่สถานศึกษาจะนำมาพิจารณาจัดระบบการฝึกงานให้เหมาะสม เพื่อประโยชน์ของนักเรียนและการฝึกงานในสถานประกอบการ นักเรียนได้เรียนรู้ประสบการณ์ ความชำนาญในสาขาวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ อีกทั้งการฝึกงานยังทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาและสถานประกอบการ ควรมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน วางแผนตกลง ในเงื่อนไขและกฎระเบียบ ก่อนนักเรียนออกไปฝึกงาน เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของการฝึกงาน และเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

1.2 หลังเสร็จการฝึกงานสถานศึกษาควรจัดให้มีการปัจฉิมนิเทศนักเรียนที่ออกฝึกงาน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปรับปรุงการจัดการฝึกงานของนักเรียนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการ และนักเรียน เกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนในสาขาวิชาอื่น ๆ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลาย สามารถนำไปใช้ได้ตรงตามความต้องการ

2.2 ควรมีการศึกษาการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษา บุคลากรในสถานประกอบการ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกงานของนักเรียนในสภาพบริบทอื่น ๆ เช่น ในเขตพื้นที่การศึกษาที่แตกต่างกัน เพื่อนำมาเปรียบเทียบความคิดเห็น และเป็นแนวทางในการศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กรมอาชีวศึกษา. (2546). ร่างโครงสร้างหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2546

ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : กรมฯ.

ทวิศ สุนทร. (2534). ศึกษาสภาพการฝึกงานในสถานประกอบการของนักศึกษา ระดับ

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม. (วิศวกรรมไฟฟ้า). กรุงเทพฯ :

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.

พิรพงษ์ ประดิษฐ์ธรรม. (2529). การศึกษารูปแบบวิธีการจัดส่งนักศึกษาสาขาช่าง

อุตสาหกรรม ในการออกฝึกงานในสถานประกอบการ. วิทยานิพนธ์ คอ.ม.

(ครุศาสตร์เครื่องกล). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

พระนครเหนือ. ถ่ายเอกสาร.

วรวิทย์ ศรีตระกูล. (2540). ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่เข้าร่วมจัดการอาชีวศึกษา

ระบบทวิภาคี สาขาช่างยนต์ กับวิทยาลัยเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

วิทยานิพนธ์

คอ.ม. (การบริหารอาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.

Mary, Nell Bowman and Terrass J. Joyee. (1997). “ Work
Experience A Necessary
Integradient in Occupational Home Economics,” **Journal
of Home Economics.** 69(1) : 53-55.

Mason, Ralph E. and others. (1981). **Cooperative Occupation Education.** Draville : The State
Prinsters & Publishers.

Wray, Monika and others. (1982). **Employer Involvement in
Schemes of Unified Vocational Preparation Barks.**
Chicago : The Neer Nelson.

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา